

Numer pojedyncze sprzedają się po gr. 10
tylko w Kantorze Głównym przy ulicy
Rymarskiej Nr. 742 na dole.

Prenumerata w Stolicy roczna złtp. 40 —
kwartalna złtp. 12 — miesięczna złtp. 4 —
kwartalna po województwach złtp. 20.

GAZETA POLSKA

Sine ira et studio.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— *Urząd Muncypalny miasta stołecznego Warszawy.* Podaje do publicznej wiadomości, że dostawa artykułów żywności, piśmiennych i innych, na dwa miesiące do szpitala miejskiego cholerycznych cywilnych w Bagateli potrzebnych, puszczona będzie w entrepryzę najmniej żądającemu. Życzący sobie podjąć się takowej, zechcą podać deklaracye opieczetowane na ręce Sekretarza Jeneralnego Urzędu Muncypalnego najdalej do dnia 8 przyszłego miesiąca Sierpnia r. b. do godziny 7 wieczornej, dołączając kwit Kasy Główniej Ekonomicznej, że wadium złt. 500 w tejże Kasie złożone zostało. Warunki do tej entrepryzy każdego czasu w Sekretaryacie przejrzane być mogą. Warszawa dnia 31 Lipca 1831 r. — Referendarz Stanu, Prezydent, J. Łaszczyński. Sekr. Jen. G. Jahołkowski.

— Wiadomość o śmierci Mikołaja powzięto także od forpoczt Rüdigera.

— Miały zajść zaburzenia w Petersburgu, w skutku których, kilku Polaków wyrodków, tego rodzaju co Różnięcki, padli ofiarą ludu, mniemającego iż oni utrzymują Cezarza w uporze względem sprawy Polskiej.

— Mikołaj dawno wiedział, że lada chwila mogą wybuchnąć rozruchy, gdyż umysły mocno były wzburzone, i po Rosyi biegały pisma, wystawiające niedolę państwa, wynikającą z wojen i uciemnienia. Dla tego w pierwszej połowie Lipca Cezarz chciał wyjechać do Sztokholmu i był tam oczekiwany, gdy w tém wybuchła cholera i zaburzenie. Poprzednio jeszcze w Czerwiec złożył był w Senacie paczkę papierów opieczetowaną, która dopiero po jego śmierci miała być otworzona.

— Jenerał Dembiński wsadził całą swoją piechotę na konie, bił się już dwa razy szczęśliwie i donosi, że pozostanie na Litwie. Dnia 27 Lipca był w okolicach Swistocz.

— Pułkownik Rożycki w dalszym pochodzie swoim wziął w niewolę Jenerała Potemkina.

— Jenerał Dembiński po rozłączeniu się z korpusem Jenerała Giełguda, zabrał był w niewolę do 14 Lipca 7 oficerów i 169 żołnierzy. Z papierów które był przejął, okazuje się, że w gubernii Moskiewskiej panują rozruchy.

— O obrotach nieprzyjacielskich na lewym brzegu Wisły, pewnych wiadomości niema; o 4 wersty za Kłodawą stoi w lesie obóz wojska nieprzyjacielskiego.

— Przybyło do stolicy kilkunastu żołnierzy z korpusu Giełguda.

— Według doniesień z Królewca, znajdują się w Prusach z wojska naszego: pułk 1 ułanów i jazdy Kaliskiej, a z piechoty, pułk 1 i 4 strzelców.

— Cała armia moskiewska, była już d. 29 z. m. na lewym brzegu Wisły, a dnia 21 odprawiła wielkie *Te Deum* po szczęśliwem przebyciu tej rzeki, którego jej nikt nie bronił.

— W Galicyi cholera okropne czyni spustoszenia, do d. 10 z. m.; zapadło na nią przeszło 60,000 osób.

— Z Wiednia donoszą pod d. 16 Lipca, iż od trzech dni nie było tam wiadomości i gazet z Węgier. Okoliczność ta zatrwożyła umysły.

— W Paryżu odkryto mniemany spisek, przeciwko terazniejszemu rządowi; aresztowano wiele osób, a między innemi Jenerała Dubourg, który w rewolucyi Lipcowej, dowodził ludem.

— Niektóre gazety nasze mylnie podały wiadomości o Jenerale Ramorino. Ten wojownik, którego waleczność, talenta i poświęcenie się sprawie naszej, tyle mu przywiązań zjednały, nie jest Korsykaninem, lecz Genueńczykiem. Los chciał, iż pierwszy jego krok w zawodzie wojennym otrzymał kierunek z ziemi naszej: Napoleon pod pisał w Warszawie r. 1806 jego przyjęcie do szkoły wojskowej. — W kampanii r. 1812 był już Kapitanem w artylerii, później Szefem szwadronu, a w kampanii r. 1815 zo-

stawał w sztabie Napoleona. Po upadku tego wojownika, nie chciał służyć Burbonom i żył w zaciszu, z którego dopiero wyrwał go rewolucja w jego ojczyźnie w r. 1821; po jej przytłumieniu schronił się do Francji, gdzie żył spokojnie aż do chwili powstania naszego. Namietnie kochając wolność, pospieszył walczyć za nią w szeregach uciśnionego narodu; na granicach Austrii nie chciał go puścić, rzucił się więc wpław przez Wisłę i stanął na ziemi naszej. — Ma teraz lat 39, ozdobiony jest krzyżami: orderu Réunion, legii honorowej, i kawalerskim Polskim. — W Tomaszkowie osadnicy Niemiec, dopuścili się nieporządków, w czasie występowania na pospolite ruszenie. Rząd surowe środki zapewne przedsięwzię, aby raz na zawsze utrzymać w karchach posłuszeństwa niewdzięcznych przybyszów.

— Komenderujący Generał Kazimierz Skarżyński pod Sochaczewem nad Bzurą, częste odnosi korzyści nad nieprzyjacielem, nie pozwalając temuż w żadnym miejscu przejścia tej rzeki.

— *Wyjątek z listu pisanego z obozu Kwarantanny o 2 mile od Tylży w Prusach, dnia 20 Lipca.* Już dawno nie miałem sposobności pisać do ciebie i udzielenia ci wiadomości o sobie. Dowiedz się, że po różnych kolejach, po kilkumiesięcznych satygach jakich pewno nasza wielka armia doznawać nie mogła, niedołądźnością naszych Generałów przywiezieni zostaliśmy do tej ostateczności, żeśmy chroniąc się moskiewskiej niewoli, poddać się Prusom byli przymuszeni. Giełgud odniósł karę swojej niedołądźności. Wystrząłem bowiem pistoletowym zabitym został. Korpus Giełguda czyli Chłapowskiego, gdyż po bitwie z wielką dla naszych stratą pod Szawłami stoczoną na trzy podzielił się części, których dowództwo Chłapowskiemu, Giełgudowi i Rolandowi powierzone zostało, przeszedł naprzód granicę Pruską. Jako adjutant Giełguda, który mimo żądań naszych żadnego od siebie puścić nie chciał, byłem już na ziemi Pruskiej, gdy tymczasem nadszedł z oddziałem swoim Roland. W przekonaniu, że korpus ten, jak przynajmniej głoszono, będzie się mógł przerzucić do Polski, połączyłem się z nim wraz z kilką naszymi kolegami, lecz w końcu po dwudniowym marszu i po spotkaniu się z nieprzyjacielem otoczeni przez kilka razy przewyższającą siłę, bezładunków za kapitulacją przeszliśmy w Prusy. Żołnierzom broń odebrano, oficerowie przy swojej zostali. Zamknięto nas dla cholery w obozie pod gołym niebem na dni 21. Jakież później będzie nasze przeznaczenie nie wiemy. Po tym wszystkim jednak co od oficerów Pruskich słyszeć możemy, którzy nie uierzysza z jaką dla nas i sprawy są życzliwością, rozumiemy, że nas do fortec nie pozamykają, jako z początku myśleliśmy, ale nieszczęściem do kraju nam powrócić nie dozwolą. Co najdotkliwiej to dręczy nas strata korpusu naszego i Litwy, gdzie moskale najokropniejsze popełniają bezprawia. Okropny los obywateli, okropny naszych jeńców i rannych; w 2 miejscach z ostatnimi zapalono słodoły w których 400 życie w najsroźszych skończyło męczarniach.

Nasz obóz nie uierzysz jak smutną ma postać; konie poniszczone ledwo stoją na nogach, pokaleczone, poodsejdniane, kulawe. Do 5 p. m. zostajemy w kwarantannie pod Tylżą.

— *Towarzystwo Patriotyczne Warszawskie.* — Gdy Rada Towarzystwa, ciągle przy miesięcznej rewizji kasy i na ostatku na posiedzeniu swoim d. 24 Lipca r. b., przejrzawszy rachunki obywatela Alojzego Stankiewicza, Kasyera swojego, znalazła obok akuratałości, rzadki porządek i szczególną regularność, we wszystkich czynnościach kasowych; — gdy niemniej ob. Stankiewicz, ciągle poświęcając gorliwe i mozolne prace, powszechnym głosem wybrany został i przyjął jeszcze na siebie nowy ciężar tychże samych obowiązków, w Towarzystwach: polepszenia stanu włościan i wychowania dzieci po poległych rycerzach Polskich; Towarzystwo Patriotyczne uznało za potrzebę, ogłosić publicznie, należne temuż obywatelowi podziękowanie. — Nie żądało przy wyborze ob. Stankiewicza, ofiarowane kaucyi i nie zawiodło się na zaufaniu, gdy najpewniejszą rękojmią, jest obywatelska rzetelność i chwalebna gorliwość w wykonywaniu przyjętych obowiązków. — Warszawa dnia 1 Sierpnia 1831. — Prezes, *Lelewel* Joachim. Sekretarz, *Smolikowski*.

— *Towarzystwo polepszenia stanu włościan.* — Przyśpieszając do rozpoczęcia swych działań, mających na celu wspomaganie wszelkimi sposobami ludu wiejskiego, ludu który na obronę świętej sprawy narodu, wystawił z piersi swych współbraci nieprzebitą mur wrogom, Towarzystwo postanowiło zaraz przy zawiązaniu się przepisać sobie zasady, wedle których ma odbywać takowe działania swoje. W tym celu ułożony został projekt *ustaw Towarzystwa*, wylitografowany i znacznej liczbie członków rozdany. Szanowni członkowie raczą go wszechstronnie roztrząsać, i swoje nad nim spostrzeżenie przynieść na ogólne posiedzenie Towarzystwa, które się odbędzie jutro o godzinie 4 po południu w salach rezerwowych teatru narodowego. Sama uwaga, że lud wiejski, w toczącej się dziś o niepodległość wojnie, tyle zasług położył i pokładać nie przestaje, każe się Towarzystwu spodziewać, iż grono swoje wkrótce znacznie pomnożone ujrzy obywatelami, kochającymi ojczyznę i dobro ludzkości. — Warszawa dnia 2 Sierpnia 1831. Prezes, *W. Zwierkowski*. Sekretarz, *J. N. Janowski*.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

ANGLIA.

W Londynie d. 11 Lipca odebrano wiadomość o przyjęciu preliminarjów pokoju między Holandją a Belgią przez Kongres Belgijski. Z tego powodu jeden z dzienników angielskich pisze: Nieskończenie ważnem jest dla Europy, a szczególnie dla Niemiec, zrobienie Belgii udziałem państwem, na zasadach konstytucyjnego rządu, który daje nową rękojmią dla rozwinienia wolności Europejskich ludów. Nie mały także zład wpływ na przywrócenie starożytnego, szanownego Królestwa Polskiego. Francja i Anglia potrafią teraz nagrodzić winę, jaka na nie przez karogodną obojętność przy dawniejszych szarpnięciach i rozbiorach Polski spadła. Ostatni Polak nie powinien wprzód broni złożyć, dopóki nie ujrzy swojej ojczyzny oswoobodzoną. Takie jest powszechne uczucie angielskiego narodu, rozlane po wszystkich dziennikach naszych.

N I E M C Y.

Gazeta Powszechna pisze od brzegów Izary pod d. 18 Lipca co następuje. Pisma publiczne ogłaszają Feldmarszałka Hr. Paszkiewicza zarodowitego Polaka, i twierdzą iż walczył pod Kościuszką w r. 1794 w sprawie Polaków. Tym czasem Paszkiewicz urodził się w jednej ze starorusyjskich prowincyj (w której?) i był wówczas jeszcze pazurem w instytucie Petersburskim... — Równie jak powyższa wiadomość fałszywem jest twierdzenie: jakoby Hr. Paszkiewicz nauczył się sztuki wojowania dopiero w wojnach z Persami i Turkami. Jenerał ten znajdował się w Jenerałnym sztabie rosyjskim, gdy armia rosyjska walczyła we Francyi, z wojskiem Napoleona, który jak wiadomo nie miał nigdy posiłkowych wojsk od Persów i Turków (!)

— Taż Gazeta umieściła list z Mitawy (stolicy Kurlandyi) w którym między innemi czytamy: We wszystkich zatrudnieniach co za nieład i zamieszanie! Niedostatek soli i innych artykułów żywności coraz bardziej daje się czuć na lądzie. W kościołach nie ma nawet wina do komunikantów; a przecie nie ma tu jeszcze choroby. Okropnym jest los flisów i majtków przybywających z Rygi. Napróżno usiłują oni wszędzie wymykać się nieznacznie. Wielu z nich umarło na drodze; niektórzy może na cholera, ale niektórzy pewnie z niedostatku. Nie przyjmują ich nigdzie do domów. Wszędzie muszą kwarantanny odbywać i nie mają co jeść.

— Dnia 15 Lipca rozeszła się pomiędzy kupcami w Frankfurcie wiadomość, otrzymana sztafetą z Amsterdamu, jakoby już i Król Holenderski przystąpił do układów konferencyi Londyńskiej.

S Z W A J C A R Y A.

Gdy Król Francuzów w swojej podróży przejeżdżał niedaleko granic związku Szwajcarskiego, miasto Lucerna wysłało do niego deputacyą z adresem pozdrowienia. Ludwik Filip w odpowiedzi na ten adres napisał do wójta następujący list:

«Panie Wójcie, odebrałem pismo związku, którego oddawcami byli PP. Wyss i Rigaud. Szanowni deputowani powtórzą wam wyrazy przyjaźni, jakie mi drogie odwiedziny, pobyt w pobliżu waszego wspaniałego kraju i szczególne moje uczucia dla związku podczas ich przyjęcia podały. W tém miejscu mogę tylko to uczucia ponowić, i podziękować wam jeszcze raz za zaufanie, które związek dla mnie okazuje. Zasługuję na to zaufanie szczerem przywiązaniem, którego nigdy nie przestam mieć dla Szwajcaryi. Nie chciał Panie Wójcie nigdy wątpić o tém, i racz przyjąć zapewnienie mojego szacunku i życzliwości. W Kolmarze dnia 22 Lipca 1831 roku. Dobry przyjaciel WPana *Ludwik Filip.*»

Zagajenie posiedzenia Towarzystwa Patriotycznego przez Ks. K. A. Pułaskiego w d. 29 Lipca. (Dokończenie.)

Sejm, który tyła uchwałami swojemi zasłużył na wdzięczność narodu, który swojego patriotyzmu i przywiązania do rewolucyi tak niewątpliwe dał dowody i wczasy miesiącu w ważnych nie ustawał pracach. Gdy dopełniono gwałtu na redaktorze jednego z najlepszych pism

naszych, sejm upomniał się o sprawiedliwość. Gdy szczyć się zaczęło nieukontentowanie z nieczynności wojska, sejm chciał jęj widzieć powody. Gdy gabinety zimne rachubystawily przeciwko pełnemu zapatu społecznemu ludów, sejm postanowił odezwać się do narodów. Gdy zaczęło zamierzaniem układów zatrząść umysły silnie kochających ojczyznę, gdy położenie nam widocznie wskazywało że układy morderstwem tylko naszej sprawy bydz mogą, sejmujący przysięgli, że wtenczas tylko ściągną rękę do podpisania jakich układów, gdy bezwarunkowa niepodległość całej Polski zaręczona będzie. (*) Chwała więc ei, Sejmie! chwała ci, Izbo poselska, że tak dobrze twojego rewolucyjnego dopełniasz postannictwa! Dyskusye nad projektem o reformie rządu nauczyły nas, że mamy Izbę, której zawierzyć możemy. Tak, szanowni Reprezentanci! wierzymy, że jest w was siła na wytępienie niszczącej nas wewnętrznej trucziny. Kilka jeszcze energicznych usiłowań z waszej strony, a ta truczina odkryta, szkodliwość swoją straci na zawsze.

Miesiąc dziś temu, jak się zaczęły tej trucziny odkrywać oznaki. Publiczność niecierpliwie czeka owocu swoich podejrzeń i rządowych wskazówek, lecz ta truczina rozlana po wszystkich częściach narodowego organizmu, niszcząca lub przynajmniej paraliżująca wszystkie nasze usiłowania, nie tak prędko wykryta i wyniszczona bydz może. Dzieje nas uczą, że Rosya we wszystkich swych wojnach za najskuteczniejszy oręż miała pieniądze; przekupstwo stało się potrzebą jęj polityki. Podli w podłości największą znajdują pomoc. Dla czegożby Car tego tak lubego sobie w walce z nami nie użył sposobu? Władza zatem i z nią łącznie każdy, kto tylko Polskie ma serce, wszystkie usiłowania na tołożyć powinien, aby odkryć, czy w niedokładnem wykonywaniu lub zupełnem zaniedbanju rozkazów wyższej władzy, nie masz działań tego ulubionego rosyjskiego oręża.

Lecz odwróćmy na chwilę uwagę od tego niemiłego obrazu. Czemuż dla chwały Polski, przed bystrym okiem historyi, imion niechętnych naszej sprawie, imion zdrajców, ukryć nie zdołamy? czemuż ich wspomnienia błogą i pogodną dzieci przyszłych pokoleń myśl zasępiać muszą?

Śród tych ważnych wydarzeń, czemuż się trudno towarzystwo patriotyczne? Pozwólcie, że o niem cokolwiek pomówię. Ważność wydarzeń wymagała czujności towarzysztwa. Od dnia 1 Lipca zaczęło się zgromadzać codziennie i gdy nieprzyjaciele naszej sprawy różne zaczęli rozsiewać pogłoski i podejrzenia, towarzystwo przywołało je przed siebie i stawiając przed publicznym rozsądkiem, zwycięzko je uchyliło. Nieskore do potępienia, chciało bydz o wszystkiem dobrze zawiadomione i wszystkiemu nieść pomoc, co tylko z posunieniem naszej sprawy ma związek. Podziękowanie towarzystwu złożone przez Profesorów trudniących się fabrykacyą saletry, dostatecznym jest dowodem dla tych jego nieprzyjaciół, którzy czynności jego samém życzeniem ograniczają. Nienawidząc wszelkich pokątnych stowarzyszeń, nadało sobie jak największą jawność pozwalając należeć do obrad wszystkim obecnym obywatelom, nakazując swoim członkom, aby śle-

(*) Towarzystwo niepodlegle podzieliło to mniemanie, i śmiało ciągle je powtarzać będzie.

dzili wszystkie pokątne, koteryjne stowarzyszenia, przekonane, że trucizna łatwo się może rozlać po członkach ciała ukrywającego się przed światłem publicznej opinii. Wiernie swoim zasadom, jawnie swoje zdanie objawić dopóty będzie, dopóki trwać będzie panowanie praw i wolności, zamilknie, gdy się zacznie panowanie gwałtu. I nie natém skończyły się działania towarzystwa. Zarzucono mu, że śmiało powstało przeciw Naczelnemu Wodzowi, przeciw Prezesowi Rządu. Wiarą towarzystwa jest trudnić się sprawą, nie osobami, lecz jeżeli przy rozważaniu sprawy, o osobach wypadnie mówić, może towarzystwo zrzekać się przywileju śmiatego i niepodległego wyjawienia zdań swóich, przywileju, który tylko prawem przemocy i gwałtu wydartym być może? Gdy towarzystwo widziało, z jaką trudnością wysledza się trucizna nasz organizm zarażająca, stanął na myśli rozkaz dzienny Naczelnego Wodza, nakazujący, aby oficerowie i żołnierze nie wprost ze swojemi podaniami udawali się do niego. Pewni byliśmy, że ten rozkaz nie mógł wypłynąć z duszy Naczelnego Wodza, wiedzieliśmy wszystkie okropne z niego skutki, łatwość ukrycia nie tylko błędów ale i zrad nawet, sądziliśmy za rzecz potrzebną, opinię naszą w tym względzie objawić publicznie. Również za potrzebną rzecz uznało towarzystwo, zwrócić uwagę na otoczenie Naczelnego Wodza. Chcieliśmy, aby sztab jego składali sami wyższego myślenia ludzie i tej naszej chęci ta była przyczyna. Sztabowi nieraz po Warszawie głosili zdania, niezgodne z wielkiem przedsięwzięciem naszym i z niepodległością Polski; te zdania zapewne z ich tylko wypłynęły duszy, ale złość przypisała je Naczelnemu Wodzowi. Doszły towarzystwa te wieści i miało być obojętnym na nie? Odrożło takie były powstania nasze. Nieprzyjaciele towarzystwa niech zechcą przeczytać jego protokoły, a wstydić się będą swojego zdania.

Towarzystwo powstało przeciw Prezesowi rządu. Rozjaśnijmy ten zarzut. Szukaliśmy źródła, dla czego tak mało posunęła się sprawa; znaleźliśmy je w bajkach dyplomatycznych, które rozmaitemi sposobami głoszone po Warszawie, w niezgrzeczności lub z tej chęci naszych agentów za granicą, w częstych obozowych wizytach. Na czele tej dyplomacji jest Prezes Rządu. Towarzystwo więc chciało zwrócić jego uwagę na nieużyteczność, a nawet szkodliwość tego wydziału. Powstawano przeciw Prezesowi Rządu. W czymże? oddano sprawiedliwość jego cnotom, lecz powiedziano, że nie wychowany w Polsce nie zna dobrze naszej wewnętrznej narodowej potęgi, że odebrał wychowanie w dyplomacji, a jeszcze rosyjskiej, sądzi, że raczej dyplomatycznymi matactwami zbawić można Polskę, a nie chwalebny bojem, którego cały naród, waleczne nasze wojsko żąda. Zarzucono mu towarzystwo: że nie żyje z narodem, że się jednem tylko otoczył stronnictwem, a Prezes Rządu nie do stronnictwa, lecz do narodu należeć powinien; oświadczyli nareszcie niektórzy członkowie chęć proszenia Prezesa Rządu, aby jeżeli chce koniecznie wierzyć w dyplomacyę, ustąpił miejsca swojego innemu, któryby razem z narodem w si-

łę narodową wierzył (*). Przebaczenie, że się tak długo nad działaniami towarzystwa rozciągnąłem. Jawne nie potrzebowało mojego tłumaczenia. Czyste są nasze zamiary, i pracować będziemy dalej nad sposobami posunięcia sprawy naszej, nie pytając się o to: czy nas jakie pochwali lub nagani stronnictwo.

Lecz czas już skończyć mowę moję. Zeszły miesiąc jak wszystkie poprzedzające w jasnym świetle daje nam widzieć szlachetność naszego rycerstwa, patriotyzm sejmowy i cnoty warszawskiego ludu. Ledwie mu wskazano sposobność przysłużenia się krajowi przez sypanie okopów, z gorliwością godną najwznioślejszej poezji pobiegł cały lud warszawski do tej użytecznej pracy. W dniu 29 Czerwca ogłoszona zdrada oburzyła szlachetnych mieszkańców tego miasta, objawili mocno swoją wolę, pragnęli śmierci tych, co daremnie czynią poświęcenia nasze, lecz jakież nadużycie zdoła im wyrzucić choćby najzawziętszy ich nieprzyjaciel? Wykrzyknijmy więc, obywatele: niech żyje rewolucyjne wojsko! niech żyje rewolucyjny sejm! niech żyje rewolucyjny lud Warszawy!

Wymiana biletów kasowych i bankowych.

Wyprowadzone śledztwo z powodu czynionego Kasjerem Banku w pismach publicznych, a mianowicie dzienniku naszym, zarzutu co do nadużyć przy wymianie papierów, objaśniliśmy wczoraj. Dziś dodajemy, że śledztwo to jest niedokładne i winno być uzupełnionem. Niedokładności tej dwie naznaczamy przyczyny: 1) że P. Borkowski Radca Prawny Komisji Województwa Mazowieckiego, członek Artylerji Gwardji Narodowej, który zwał głównego Redaktora Gazety Polskiej, aby na jego odpowiedzialność napisał artykuł o mających się spełniać nadużyciach przy wymianie biletów, gdy został powołanym do wskazania osób mogących takowy zarzut Kasjerom udowodnić, zmodyfikował nieco zapewne przez pośpiech pierwotne swoje postanowienie, iż pragnie, choćby z narazieniem osób, dobru publicznemu dogodzić; 2) że gdy wystuchani PP. Centnerszwer i Górski, którzy mieli mieć dowody usprawiedliwiające zarzuty czynione Kasjerom, nie stanowczego nie zeznali, nie powołano jeszcze raz Pana Borkowskiego, jako powoda całej tej sprawy. Niedokładność ta atoli może być sprostowaną, i cała rzecz, tak dla dobra publiczności jak i Banku, należyte wyjaśnienie jeżeli jakie kroki na nowo przedsięwzięte zostaną na skutek nadesłanego nam w dniu wczorajszym oświadczenia przez P. Borkowskiego które jest następującej osnowy:

«Ogłoszone do wiadomości publicznej śledztwo dotyczące zarzutu, że działły się nadużycia przy wymianie biletów kasowych, powoduje mnie do oświadczenia: że jeżeli kontynuacja takowego zarządzonej zostanie, wymienie osoby wobec których P. Centnerszwer wyraźnie rozgłaszał: iż starozakonni za opłatą procentu wymianę w kasie bankowej biletów tychże zyskują. Podobne twierdzenie może być także świadkami i P. Górskiemu udowodnione.»

Borkowski.

(*) Już Senatorowie nie sprzyjający sprawie polskiej i nie mogący od Mikołaja odwyknąć, nie siedzą w prawodawców kole.